

НАПРЯМ 3. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Прохорський Сергій Ігорович

науковий співробітник,

Науковий центр зв'язку та інформатизації

Військового інституту телекомунікацій та інформатизації

імені Героїв Крут

Ткаченко Андрій Леонідович

начальник науково-дослідного управління

(розвитку військ зв'язку),

Науковий центр зв'язку та інформатизації

Військового інституту телекомунікацій та інформатизації

імені Героїв Крут

Бондаренко Тетяна Василівна

доктор філософії, заступник начальника,

Науковий центр зв'язку та інформатизації

Військового інституту телекомунікацій та інформатизації

імені Героїв Крут

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-441-5-19>

ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ

На сьогодні, Україна знаходиться у стані війни, що негативно впливає, як на заклади вищої освіти так і на отримання вищої освіти тому, що навчальні заклади часто стають цілями для ураження ворогом. При знищенні, значному руйнуванні інфраструктури, внутрішнього переміщення населення, яке дає додаткове навантаження на освітні системи, з'являється несприятливе навчальне середовище. Аналізуючи опубліковані праці по даній

тематичі стає видно, що дане питання підіймається у небагатьох наукових працях. Таким чином дане питання є актуальним на сьогоднішній день, щоб проводити дослідження за даною тематикою.

Метою тези є висвітлення проблем та перспектив отримання вищої освіти під час ведення бойових дій в Україні.

На постраждалих територіях України від конфлікту, перспектива отримати якісну вищу освіту стає проблемою тому, що є деякі несприятливі фактори:

- зруйнована інфраструктура;
- недостатність ресурсів;
- кадровий голод викладацького складу.

Також потрібно враховувати, що великий вплив на отримання вищої освіти має внутрішнє переміщення самих здобувачів, психологічне навантаження, залишення на самоті без своєї родини, що може призвести у подальшому на нехватку молодих кадрів у різних галузях нашої держави. Дивлячись на дану проблему у деяких наших областях України, можна побачити існуючі варіанти для отримання вищої освіти, а саме, інноваційні підходи до навчання у вигляді дистанційного навчання.

Таким чином під час бойових дій підтримувати навчання на належному рівні дуже складно для всіх структур, які надають послуги у сфері освіти. Для забезпечення безперервного процесу освіти у сьогоднішній день потрібні наступні заходи безпеки:

- забезпечення обов'язковими укриттями викладачів і здобувачів освіти;
- за відсутності укриття переміщувати викладачів та здобувачів освіти в безпечні місця;
- запровадити новий формат навчання (змішаний формат, або дистанційний формат);
- надати бази цифрових освітніх ресурсів здобувачам освіти, для змоги самостійного навчання здобувачів вищої освіти.

Сучасну сферу освіти неможливо представити без інформаційних технологій. Інформаційні технології сприяють

розвитку навчання, підвищують рівень проведення занять, а також сприяють та полегшують самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Зараз неможливо уявити здобування вищої освіти без застосування комп'ютерних технологій. Візьмемо за приклад дистанційну форму навчання, яка неможлива без доступу до інтернету та технічного забезпечення. Зі сторони здобувачів вищої освіти та викладачів для дистанційного навчання потрібно мати стаціонарний комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон та інші гаджети, які мають доступ до інтернету. В закладах освіти, при переведенні їх на дистанційне навчання, кожен викладач повинен володіти технологіями дистанційного навчання.

Так як дистанційне навчання проводиться при наявності доступу до мережі інтернет, заняття зі здобувачами вищої освіти викладачі можуть проводити через соціальні мережі (Facebook), мобільні застосунки (Telegram, Signal, Viber) бо в даних застосунках можливо проводити дискусії, обговорення, знаходити потрібну інформацію (ділитись інформацією), обмінюватися повідомленнями у реальному часі.

Найпоширенішим сервісом для проведення відеоконференцій є Zoom, даний сервіс ідеально підходить для проведення занять та складання іспитів під час дистанційного навчання. Ще один плюс цього сервісу, що його можливо установити та використовувати на стаціонарному комп'ютері, ноутбучі, планшети, смартфоні.

Одним із поширених веб-ресурсів для забезпечення дистанційного навчання є платформа Google Classroom, даний сервіс об'єднує Google Docs, Google Drive та Gmail, який організовує онлайн навчання у реальному часі.

Для моніторингу навчання здобувачів вищої освіти та самостійної роботи здобувачів вищої освіти та взаємодії викладача, здобувачів та адміністрації закладу освіти, застосовується відкрита система управління дистанційним навчанням, платформа Moodle.

Платформа Classtime, де створена бібліотека з навчальним матеріалом викладачами по відповідним темам та надано доступ здобувачам вищої освіти до навчального матеріалу.

Завдяки дистанційному навчанню, яке забезпечується телекомунікаційними технологіями та інтернет-ресурсами, здобувачі вищої освіти отримують якісну освіту, знаходячись у будь-якій точці нашої держави, не прив'язуючись до свого місця проживання. Дистанційне навчання також розвиває у здобувачів вищої освіти бажання саморозвиватись, що позитивно вплине у подальшому на їх професійну діяльність. Зі сторони викладачів проведення дистанційних занять за допомогою онлайн-сервісів потребує збір матеріалу, візуального матеріалу, відео тощо. Щоб провести якісне дистанційне навчання, викладачу треба бути забезпеченим стійким зв'язком зі здобувачами вищої освіти, як і здобувачам, але з веденням бойових дій на території нашої держави, не завжди є якісний зв'язок.

Після закінчення бойових дій у нашій державі одним із важливіших секторів відбудови буде відновлення надання якісної вищої освіти тому, що державі потрібні молоді, талановиті, вмотивовані спеціалісти для набуття внутрішньої стабільності. Цей тернистий шлях відновлення освіти буде складно подолати, але просування до мети надає нашій державі розвиток людського потенціалу та інтелекту. Заглядаючи наперед, коли збройний конфлікт у нашій державі зостанеться далеко по заду, можливо буде визначити де-кілька напрямів, які будуть сприяти розвитку вищої освіти:

- надання можливості навчатися викладачам та підвищувати свій рівень кваліфікації;
- забезпечення всім необхідним та створення умов викладачам та здобувачам вищої освіти, щоб адаптування після конфлікту пройшло швидко та безболісно;
- виділення державою коштів для відбудови та розвитку закладів освіти та надання потрібного обладнання;
- налагодження тісної співпраці з урядами інших держав з питань розвитку освіти, а також пошук міжнародних організацій, спонсорів для отримання від них допомоги на розвиток освітнього процесу;

- забезпечення надання консультацій спеціалістами з психологічної підтримки, для позбуття травм та стресу, отриманих під час збройного конфлікту;
- застосування інноваційних технологій у процес освіти;
- отримання можливості обміну досвідом з міжнародними партнерами;
- залучання громад для розширення можливостей та ресурсів щодо втілення освітніх програм, планів, побажань, тощо.

Ключовим елементом у відновленні вищої освіти після закінчення збройного конфлікту є участь політичних діячів нашої держави.

Ситуація в державі також дуже вплинула на мотивацію здобувачів вищої освіти, як негативно так і позитивно. У одних здобувачів вищої освіти з'явилося ще більше бажання вчитися та пізнавати щось нове і тим самим розвиватися як особистість, а у інших навпаки з'явилася апатія та небажання вчитися. Мотивацію до навчання потрібно зберігати під час збройного конфлікту тому, що освіта стала інтелектуальною та психологічною підтримкою не тільки здобувачам вищої освіти, а і викладачам освітніх установ.